

XAVIER ANTON I BOFILL

Flacs i miserables

Ed. Viena Columna, Barcelona, 1998

Tot i situar-se en un determinat context geogràfic i històric, aquesta novel·la —en la qual l'autor dóna una ullada a la Catalunya industrial del XX— versa sobre conductes suficientment universals com per fer que cadascuna de les mentalitats dels lectors, en major o menor grau, s'hi vegi reflectida, cosa que segurament és un dels seus principals valors.

En quant al títol, esdevé en si mateix un bon estímul per a la lectura. Són les sàvies paraules d'un capellà (personatge entranyable de l'obra) que coneix de primera mà les debilitats morals distintives del gènere humà

En l'acció s'hi emmiralla la societat industrial a l'entrada del segle XX. Iniciada en forma d'escena retrospectiva, es divideix en dues parts; la primera transcorre al voltant d'un centre neuràlgic: la fàbrica, que marca el ritme de la vida dels personatges i de les relacions que s'hi estableixen al voltant; i la segona, que es desenvolupa entorn les altes esferes del món empresarial de l'època i constitueix, progressivament, una dura crítica de les enveges, les rivalitats i les intrigues que aquest mou.

Xavier Anton, a *Flacs i miserables*, no es limita a escriure una història, sinó que ens presenta un relat fictici clafit d'anècdotes populars (reals) que donen dinamisme i un toc de bon humor a l'acció, marcada en tot moment per la microsocietat fabril i empresarial, però extrapolable sempre a la totalitat de la societat secular.

El llenguatge és planer i s'adreça a tothom indistintament; fins i tot, quan s'escau, reproduïx amb èxit les particularitats lingüístiques, geogràfiques o socials dels diferents personatges que van formant la trama de l'obra i que, amb les seves actuacions, reconduïxen el principal protagonista cap al seu final. Un final on l'anàlisi en primera persona de la seva pròpia psicologia constitueix una perfecta resolució del conflicte desencadenat al llarg de la novel·la, tant personal com de les diferents històries que s'hi succeeixen.

Així doncs, parlar de *Flacs i miserables* és sense dubte parlar de nosaltres mateixos i de com de vulnerables podem arribar a ser en funció dels entrebancs i experiències en general a què ens sotmeti el destí: "Tots som flacs i miserables i exposats a les temptacions del dimoni."

Sandra Bernal Vinyeta

